

Stichting Sovjet Ereveld
ФОНД СОВЕТСКОЕ ПОЛЕ СЛАВЫ

Toespraak Remco Reiding

Directeur Stichting Sovjet Ereveld

9 april 2020

Geachte aanwezigen,

Vroeg in de ochtend van 9 april 1942 werden hier 77 Sovjetsoldaten doodgeschoten. Het zou de op een na grootste executie in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn.

Na de oorlog werden deze 77 als onbekende soldaten begraven op het Sovjet Ereveld hier vlakbij. Net als 24 anderen, die voordien al aan honger, ziekte en mishandeling waren gestorven in Kamp Amersfoort. Niemand wist wie deze 101 soldaten waren en langzaam maar zeker raakten ze in de vergetelheid. Totdat wij hier in 2013 met z'n drieën waxinelichtjes plaatsten. Omdat we niet wilden vergeten.

Vandaag zou zichtbaar worden dat wij de afgelopen jaren een brug hebben weten te slaan met Oezbekistan, het land waar deze soldaten naar verluidt vandaan kwamen. Er zou een cameraploeg aanwezig zijn voor het maken van een documentaire en er zou een delegatie van 35-40 mensen uit Navoi aanwezig zijn. En we hadden een paar honderd deelnemers verwacht, waarmee gevisualiseerd zou worden hoezeer deze 101 soldaten niet langer vergeten zijn. Maar door de uitbraak van het coronavirus staan we hier alleen, met slechts een handjevol mensen.

Maar toch... burgemeesters, ambassadeurs, gouverneurs, zelfs presidenten hebben het afgelopen jaar over hen gesproken. Middels documentaires en reportages op nationale televisiezenders in verschillende landen hebben miljoenen mensen hun verhaal tot zich gekregen. Delegaties zijn bloemen komen leggen of hebben een kaarsje geplaatst. Zelfs helemaal uit Tasjkent, Samarkand en Navoi, 5700 kilometer hiervandaan.

Dus ook al staan we hier zonder Oezbeken, in een heel klein gezelschap: die 101 anonieme soldaten, vergeten zijn ze niet meer.